

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

First year BAMS (NCISM) Degree Examination - 31-Jul-2023

Time: Three Hours

Max. Marks: 100

SANSKRIT AND AYURVED ITIHAS - PAPER – I (RS-7)

Q.P. CODE: 3601

(QP contains Five pages)

Your answers should be specific to the questions asked

Draw neat, labeled diagrams wherever necessary

NOTE: MCQ answers must be written in words along with alphabets

LONG ESSAYS

4 x 10 = 40 Marks

- उचितं शब्दरूपं वाक्ये योजयेत्
 - माला
 - वैध्यः
 - प्रकृति
 - शरीर
 - आयुः
- रेखांकितानां पदानां विग्रहवाक्यं समासानाम च लिखत
 - xÉuÉÉâiwÉkÉqÉâ SâWâû rÉÔlÉ: mÉÑÇxÉÉâ leÉiÉÉiqÉlÉ: |
AqÉqÉiaÉÉâÂsmÉWâûiuÉaÉëWûÃmÉÃmÉÉâ AlÉÑmÉSiuÉ: ||
 - बहुकल्पं बहुगुणं संपन्नं योग्यमौषधम्
- रेखांकितानां पदानां पदच्छेदं, सन्धिनाम च लिखत

शीतोष्णे चैव वायुश्च त्रारÉÉâ शरिरज गुणाः।
तेषां गुणानां साम्यं यत्तदाहुः स्वास्थ्यलक्षणम् ।।
- निर्देशानुसार लिखत
 - AkÉÉâS`ÉxrÉ kÉÉiÉÉâ: iÉurÉiÉÇ, iÉÑqÉÑlÉÇ, srÉmÉÇ, ÉüuÉiÉÑ zÉiÉx /
zÉÉlÉcÇ mÉëirÉrÉ ÃmÉÉlhÉ ÍsÉZÉiÉ .
 - पच्
 - वाच्य प्रयोग परिवर्तन कुरुत
 - अहं अहर्निशं केवल धनमेव चिन्तयामि ।
 - मया फलं खाध्यते ।
 - पित्त शरदि कृप्यति ।
 - AWûqÉÇ ĀlxjÉxÉgcÉrÉÇ MüUEâÍqÉ |
 - iÉâÍÉ lMüÇ øülrÉiÉâ |

SHORT ESSAYS

8 x 5 = 40 Marks

- अधोदत्तानां पदानां सन्धि छित्वा अथवा योजयित्वा लिखत
 - हिताहारः
 - अधरोष्टः
 - मनोऽनुकूलः
 - भवादि
 - भेलश्च

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

6. अधोदत्तानां पदानां विग्रह वाक्यं समस्तपदं वा लिखित
1. वैध्यपरिचारकौ
 2. रोगभयम्
 3. राजदूत
 4. विध्याधनम्
 5. उपवैध्यम्
7. अधोदत्तैः अव्ययपदैः रिक्तस्थानं पूरयत
1. _____ देहालि नगरे गमिष्यामिः।
 2. तेन _____ तृणमपि न चलति ।
 3. नगरात् _____ उद्यान अस्ति ।
 4. गुरवे _____
 5. कृष्णस्य _____ गोपिकाः नृत्यन्ति ।
- (IÉqÉ: , luÉIÉÉ, oÉIWû: mÉÑUiÉ: µÉ:)
8. शब्दरूपाणि लिखत
1. वात शब्दस्य तृतीय विभक्ति
 2. पित्त शब्दस्य चतुर्थी विभक्ति ÅmÉqÉÇ
 3. अग्नि शब्दस्य पञ्चमी विभक्ति ÅmÉqÉÇ
 4. मातृ शब्दस्य षष्ठी विभक्ति ÅmÉqÉÇ
 5. बल शब्दस्य सप्तमी विभक्ति ÅmÉqÉÇ
9. उपसर्गः -स्ववाक्येषु योजयेत
- 1.अन् 2.अधि 3.निस् 4.परी 5.परा
10. स्ववाक्येषु योजयेत
- 1.लिखित्वा 2.पातुं 3.पठनीय 4.उच्चैः 5.तिस्त्र
11. धातु रूपाणि लिखत
1. पठ धातोः लट् लकारः
 2. भू धातोः लङ् लकार
 3. कृ धातोः विधिलिङ्
 4. चर धातोः लृट् लकार
 5. वद् धातोः लोट् लकारः
12. अधोदत्त श्लोकेषु रेखाङ्कितानां पञ्चपदानां कारक संबन्ध अर्थ लिखितु
- आयुः कामायमानेन धर्मार्थसुखसाधनम्
आयुर्वेदोपदेशेषु विधेयः परमादरः।

Multiple Choice Questions

20 x 1 = 20 Marks

13. अत्र दीर्घस्वरम् -----
- A. अ
 - B. इ
 - C. ऐ
 - D. ऋ
14. च वर्णस्य उच्चारण स्थानम्-----
- A. तालु
 - B. कण्ठ
 - C. ओष्ठ
 - D. दन्ताः

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

15. मँÉU: सन्निकर्षः-----
 A. संयोग
 B. संहिता
 C. धातुः
 D. पदम्
16. लोपः नाम-----
 A. Aदर्शनम्
 B. लोपः
 C. दर्शनम्
 D. पद
17. इत इत्यस्य सूत्रमस्ति-----
 A. क्रियायोगे उपसर्गः
 B. भवादयः धातवः
 C. चोदयोऽसत्वे
 D. हलन्त्यम्
18. सन्धि -----
 A. संहिता
 B. धातुः
 C. प्रत्ययः
 D. निपातः
19. सह इति अव्ययं -----विभक्तिना प्रयुज्ज्यते ।
 A. द्वितीय
 B. तृतीय
 C. षष्ठी
 D. सप्तमी
20. न,च,वा इत्यादय -----सन्ति ।
 A. उपसर्ग
 B. निपातः
 C. विशेष
 D. नामपद
21. उपसर्गेण -----बलात् अन्यत्रनीयते ।
 A. धातुः
 B. धात्वर्थ
 C. अर्थ
 D. अनर्थ

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

22. शरीरं इत्यस्य व्युत्पत्तिः-----
 A. शेते
 B. शक्तोति
 C. शीर्यते
 D. न किमपि
23. धातूनाम् प्रथमगणः -----अपि कथ्यते ।
 A. स्वदिः
 B. भ्वादि
 C. तनादि
 D. अदादिः
24. धातूनाम् -----गणः सन्ति।
 A. 5
 B. 11
 C. 10
 D. 20
25. लोट लकारः -----प्रयुज्यते।
 A. वर्तमान
 B. वेदे
 C. भविष्यते
 D. आज्ञार्थे
26. लभते इत्यस्य बहुवचनं -----अस्ति
 A. लभन्ते
 B. लभ्यन्ते
 C. लभताम्
 D. लेभे
27. कर्माणि प्रयोग कर्तुं पदम् -----विभक्तिमध्ये ।
 A. चतुर्थी
 B. प्रथमा
 C. तृतीय
 D. पञ्चमी
28. ----- विभक्तेः कारकत्वं नास्ति ।
 A. प्रथम
 B. पञ्चमी
 C. द्वितीया
 D. षष्ठी
29. -----सह अन्वितं कारकं कथ्यते ।
 A. क्रियाय
 B. विशेषः
 C. कर्तृ पदेन
 D. समासेन

Rajiv Gandhi University of Health Sciences, Karnataka

30. कफ वातपित्ताः एते -----दोष ।
A. ऽः
B. िः
C. िः
D. ऽः
31. ज्ञानेन्द्रियम् इत्यस्य विग्रहः।
A. ज्ञान+इन्द्रियम्
B. ज्ञानेन+इन्द्रियम्
C. ज्ञाने+इन्द्रियम्
D. ज्ञानं+इन्द्रियम्
32. अनेकमन्यपदार्थे इति सूत्रम् ----- समासाय ।
A. द्वन्द्व
B. अव्ययीभावः
C. बहुव्रीहिः
D. द्विगुः
